

LA PRESIDÈNCIA DE BANCAIXA: PODER POLÍTIC I SOCIETAT CIVIL

Ramon Lapiedra i Pep Pérez- President i Coordinador de «Valencians pel Canvi»

El poder polític que s'exerceix sense el contrapès indispensable corromp inevitablement. Per això la necessitat de la democràcia política, amb el seu sistema de divisió de poders, de votacions universals i secretes, i de llibertats públiques: el tot destinat a garantir un mínim de transparència i control en el Govern de la cosa pública, una transparència i un control que no podem fer descansar sobre la mera bona voluntat dels polítics, i dels ciutadans en general. Però, a més, un poder polític sense prou contrapès, no únicament corromp: també anquilosa i inhibeix el recte funcionament social, en instrumentalitzar per a les seues finalitats partidàries les iniciatives socials de tota mena. El *tempo* necessàriament dilatat dels projectes socials genuïns es veu així curtcircuitat al servei d'interessos, en el millor dels casos, espuris o circumstancials. Així, un govern pot ser corrupte no únicament en el sentit estricte del terme, ço és, en el sentit d'apropiar-se individualment dels diners públics, sinó també en aquell sentit més general d'utilitzar els seus instruments per a invadir les competències i el terreny de les altres instàncies socials. Uns instruments que la democràcia ha dipositat en les seues mans per a unes finalitats altres que les de materialitzar una voluntat de suplantació social empobridora i distorsionadora.

Valguen aquestes consideracions generals que acabem de fer com a resum d'alguns dels límits als quals s'hauria de conformar l'acció dels governants en democràcia, com una proposta de marc general per a les relacions productives entre el poder polític i allò que se n'ha dit la societat civil. És justament dins d'aquest marc que trobem particularment inadequada la designació que s'ha fet recentment d'un Expresident de la Generalitat per al càrrec de President de la primera entitat financera del País, de Bancaixa, l'elecció del qual s'ha de substanciar pròximament en ocasió de l'oportuna assemblea general. No es tracta ací de cap objecció *ad hominem*, ni encara d'una objecció lligada al fet que la proposta de designació i la seua aprovació han vingut d'un partit determinat: en aquest cas, del PP valencià, o si més no d'una part d'aquest partit. És cert que aquest partit, als ulls dels qui escrivim açò, ha donat mostres inequívokes i reiterades, al País Valencià, i a la resta d'Espanya, d'aquella suplantació social a què ens referíem adés, però trobem que un tipus de decisió com el que acabem de criticar mereix el rebuig independentment del valor, que no és poc, d'aquesta circumstància, perquè la designació esmentada palesa una obsessió pel control i el poder, i no pels resultats, com no s'havia vist encara en el marc d'una Llei de les Caixes ja de per si molt intervencionista. Mai no s'havia arribat tan lluny en l'intent de demostrar qui mana en la cúpula valenciana del partit de govern, per damunt dels interessos de la majoria dels valencians.

Units per Bancaixa?

Una entitat financera com Bancaixa, i de la importància de Bancaixa, es deu a la seua funció d'entitat de crèdit amb vocació pública, i als seus impositors, i ha de poder

transitar en les aigües no gens fàcils de la competència en el sector sense hipoteques externes dictades per interessos aliens, conjunturals, i poc o no gens transparents.

En ocasions com aquesta, a les entitats cíviques de tota mena, com a representants entre totes de la més àmplia xarxa cívica, correspon alçar la veu per a valorar iniciatives de govern que s'adiuen ben poc amb allò que caldria esperar d'un tipus de govern mínimament respectuós amb la societat civil, i les atribucions d'aquesta societat. Malament si el ciutadans d'a peu arribem a trobar que s'exagera en tot això, i que tampoc cal "excedir-se" en les exigències a aquells que se'ls ha encomanat la tasca de governar, tal volta esperant així tot d'indulgències anàlogues per a nosaltres mateixos. Perquè una societat no pot progressar clarament al servei de la majoria dels seus ciutadans, sinó és sobre la base d'una ètica pública assumida mínimament entre tots. Una ètica pública des de la qual valorar les iniciatives i la conducta de cadascú en l'arena social: des qualsevol modest contribuent, al més encimbellat dels nostres governants. I hem dit únicament "progressar": encara menys és concebible que una societat mancada d'aquest reflex ètic pugui proposar-se amb esperances d'èxit les tasques de més volada que els reptes canviants i substancials de la nostra època no deixaran de plantejar-li.

(Levante-EMV, 15 de gener de 2004)